TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2009. gada 30. aprīlī*

Lieta C-531/07

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Oberster Gerichtshof* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 13. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2007. gada 29. novembrī, tiesvedībā

***Fachverband der Buch- und Medienwirtschaft***

pret

***LIBRO Handelsgesellschaft mbH***.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši K. Šīmans [*K. Schiemann*], P. Kūris [*P. Kūris*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un K. Toadere [*C. Toader*] (referente),

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],
sekretāre K. Štranca-Slavičeka [*K. Sztranc-Sławiczek*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 16. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Fachverband der Buch- und Medienwirtschaft* vārdā — M. Toningers [*B. Tonninger*] un E. Rīglers [*E. Riegler*], *Rechtsanwälte*,

— *LIBRO Handelsgesellschaft mbH* vārdā — G. Prantls [*G. Prantl*], *Rechtsanwalt*,

— Austrijas valdības vārdā — K. Pezendorfere [*C. Pesendorfer*] un G. Tallingers [*G. Thallinger*], pārstāvji,

— Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*], pārstāvis,

— Spānijas valdības vārdā — H. Lopess-Medels Baskoness [*J. López-Medel Bascones*], pārstāvis,

— Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un A. L. Vendrolini [*A.-L. Vendrolini*], pārstāvji,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — R. Zauers [*R. Sauer*] un B. Šima [*B. Schima*], pārstāvji,

— EBTA uzraudzības iestādes vārdā — N. Fengers [*N. Fenger*] un F. Simoneti [*F. Simonetti*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2008. gada 18. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt EKL 3. panta 1. punktu, 10., 28., 30., 81. un 151. pantu.

2 Šis lūgums radās saistībā ar prāvu starp *Fachverband der Buch- und Medienwirtschaft* (Austrijas tirdzniecības kameras federāla profesionāla apvienība grāmatu un plašsaziņas līdzekļu industrijai; turpmāk tekstā — "*Fachverband*") pret sabiedrību *LIBRO Handelsgesellschaft mbH* (turpmāk tekstā — "*LIBRO*"), lai šai pēdējai minētajai

noteiktu pārtraukt reklamēt grāmatu tirdzniecību valsts teritorijā par cenām, kas ir zemākas nekā ar Federālo likumu par saistošu grāmatu cenu (*Bundesgesetz über die Preisbindung bei Büchern*, *BGBl.* I Nr. 45/2000; turpmāk tekstā — "*BPrBG*") noteiktā cena.

**Atbilstošās valsts tiesību normas**

*BPrBG*

3 *BPrBG* 1. panta redakcija ir šāda:

"Šis federālais likums attiecas uz grāmatu un mūzikas izdevumu vācu valodā izdošanu, importu un tirdzniecību, izņemot pārrobežu elektronisko tirdzniecību. Tā mērķis ir regulēt cenu, ņemot vērā grāmatu kā kultūras preču nozīmi, to, ka patērētāju interesēs ir atbilstošas grāmatu cenas, un grāmatu tirdzniecības ekonomiskos apstākļus."

4 *BPrBG* 3. pantā ir noteikts:

"1) 1. pantā minētās preces izdevējam vai importētājam ir pienākums federālajā teritorijā tā izdotajai vai tā importētājai 1. pantā minētajai precei noteikt mazumtirdzniecības cenu un to paziņot.

2) Importētājs nedrīkst samazināt izdevēja izdošanas valstī noteikto vai ieteikto mazumtirdzniecības cenu vai izdevēja, kas reģistrēts ārpus Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ) dalībvalstīm, federālajā teritorijā ieteikto mazumtirdzniecības cenu, atskaitot tajā ietverto apgrozījuma nodokli.

3) Importētājs, kurš 1. pantā minētās preces pērk valstī, kas ir noslēgusi Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ), par zemāku iepirkuma cenu nekā parastā iepirkuma cena, pretēji 2. pantā noteiktajam var noteikt zemāku cenu par izdevēja izdošanas valstī noteiktajām vai ieteiktajām cenām vai reimportēšanas gadījumā — par iekšzemes izdevēja noteikto cenu attiecībā pret iegūto tirdzniecības priekšrocību.

[..]

5) Pie 1. pantā minētās preces mazumtirdzniecības cenas, kas noteikta saskaņā ar 1.–4. punktu, ir jāpieskaita Austrijā spēkā esošais apgrozījuma nodoklis.”

5 *BPrBG* 5. pantā ir paredzēts:

“1) Mazumtirgotājam, pārdodot 1. pantā minēto preci gala patērētājiem, saskaņā ar 3. pantu noteiktā mazumtirdzniecības cena drīkst būt augstākais par 5 % zemāka.

2) Mazumtirgotāji ekonomiskajā apgrozībā konkurences apsvērumu dēļ nedrīkst paziņot samazinātas mazumtirdzniecības cenas 1. punkta izpratnē.

3) 1. punktā minētais pienākums neattiecas uz 1. pantā minētajām precēm, kuru mazumtirdzniecības cena pirmoreiz saskaņā ar 4. pantu tika paziņota pirms vairāk nekā 24 mēnešiem un kuru piegādes termiņš bija vairāk nekā pirms sešiem mēnešiem."

*Sammelrevers ierastā sistēma*

6 Proti, no iesniedzējtiesas lēmuma un Eiropas Kopienu Komisijas apsvērumiem izriet, ka līdz 2000. gada 30. jūnijam izdevēju un Vācijas un Austrijas grāmatu tirgotāju starpā ir tikusi noslēgta virkne tipveida līgumu, kas kopā veido sistēmu *Sammelrevers* 1993. Šī sistēma attiecās uz pārdošanas cenu grāmatām vācu valodā un būtībā bija pamatota ar tirgotāju pienākumu ievērot izdevēja noteikto mazumtirdzniecības cenu.

7 *Sammelrevers* tika paziņots Komisijai, kura 1998. gada 22. janvārī pieņēma paziņojumu par iebildumiem un pēc tam ar 2000. gada 8. februāra atzinumu pieprasīja Austrijas izdevējus vēlākais līdz 2000. gada 30. jūnijam izbeigt un novērst jebkādu pārrobežu ietekmi. Tādēļ atzinuma adresātes 2000. gada 31. martā un 10. maijā nāca klajā ar grozītu *Sammelrevers* versiju, kurā bija paredzēts atkāpties no līgumiem, kas noslēgti starp izdevējiem un Austrijas grāmatu tirgotājiem, kuri tādējādi formāli izstājās no šīs sistēmas. Tālāk jaunā sistēma tika novērtēta negatīvi (lieta COMP/34.657 — *Sammelrevers*, OV 2000, C 162, 25. lpp.), Komisijai apstrīdot vērojamas ietekmes uz pārrobežu darījumiem neesamību.

**Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi**

8 *Fachverband* kompetencē ir reklamēt mazumtirdzniecības cenas, kuras tirgotāji piemēro atbilstoši *BPrBG* 3. panta 1. punktam grāmatu vācu valodā tirdzniecībā Austrijā, un kontrolēt, lai mazumtirgotāji ievēro mazumtirdzniecības cenas attiecīgajā šo grāmatu reklāmā.

9 *LIBRO* ir 219 filiāles Austrijā, 80 % no tās pārdodamajām grāmatām ir ārvalstu izcelsmes.

10 Sākot no 2006. gada augusta mēneša *LIBRO* uzsāka reklamēt Vācijā izdotu grāmatu tirdzniecību Austrijas teritorijā par cenām, kas ir zemākas par Austrijas teritorijai noteiktām minimālām cenām, pamatojoties uz Vācijā prasītajām cenām.

11 *Fachverband* pirmās instances tiesā iesniedza pieteikumu par pagaidu regulējumu, lai *LIBRO* aizliegtu izplatīt šāda veida reklāmu. Pirmās instances tiesa šo pieteikumu apmierināja, uzskatot, ka Austrijas tiesiskais regulējums par saistošu cenu noteikšanu, pat ja tas ir ar EKL 28. pantu nesaderīgs preču brīvas aprites ierobežojums, ir pamatots ar "kultūras apsvērumiem un vajadzību saglabāt plašsaziņas līdzekļu daudzveidību". Šis lēmums tika apstiprināts ar apelācijas instances tiesas spriedumu.

12 *LIBRO* pret šo spriedumu iesniedza "Revision". Savā lēmumā *Oberster Gerichtshof* norāda, ka Kopienu judikatūrā cenu tiesiskā regulējuma jomā, proti, 1985. gada 10. janvāra spriedumā lietā 229/83 *Leclerc* un *Thouars Distribution* (*Recueil*, 1. lpp.) un

2000. gada 3. oktobra spriedumā lietā C-9/99 *Échirolles Distribution* (*Recueil*, I-8207. lpp.), Tiesa vēl nav atbildējusi uz jautājumu, vai un, iespējams, ar kādiem nosacījumiem ar Kopienu tiesisko regulējumu netiek pieļauts tāds kā pamata lietā minētais valsts tiesiskais regulējums par noteiktu cenu. Tāpat tā norāda, ka Austrijas doktrīnā nav vienota viedokļa par šīs sistēmas saderīguma analīzi ar Kopienu tiesību normu saderīguma analīzi.

13 Šajos apstākļos *Oberster Gerichtshof* apturēja tiesvedību un uzdeva Tiesai šādus jautājumus prejudiciāla nolēmuma sniegšanai:

"1) Vai EKL 28. pants ir jāinterpretē tā, ka tas principā aizliedz piemērot tādas valsts tiesību normas, saskaņā ar kurām tikai vācu valodā publicētu grāmatu importētājiem ir pienākums noteikt un publiski paziņot mazumtirgotājam saistošu iekšzemē ievestu grāmatu pārdošanas cenu, turklāt importētājs nedrīkst pārsniegt izdevēja izdošanas valstī noteikto vai ieteikto mazumtirdzniecības cenu vai arī izdevēja, kura juridiskā adrese nav valstī, kas ir noslēgusi Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ), iekšzemē ieteikto mazumtirdzniecības cenu, atskaitot tur ietverto apgrozījuma nodokli, bet pastāv izņēmums, ka importētājs, kurš valstī, kas ir noslēgusi EEZ līgumu, grāmatas pērk par zemāku cenu nekā parastā cena, var atbilstoši iegūtajai tirdzniecības priekšrocībai samazināt izdevēja izdošanas valstī noteikto vai ieteikto cenu, bet reimportēšanas gadījumā — iekšzemes izdevēja noteikto cenu?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:

Vai pirmajā jautājumā minētais valsts tiesiskais regulējums — EKL 28. pantam principā pretrunā esošie, iespējams, arī kā preču brīvu apriti ietekmējoši pārdošanas noteikumi — par saistošu grāmatu cenu, kura mērķis ir vispārēji raksturots kā nepieciešamība ņemt vērā grāmatu kā kultūras preču nozīmi, to, ka

patērētāju interesēs ir atbilstošas grāmatu cenas, un grāmatu tirdzniecības ekonomiskos apstākļus, ir attaisnojams saskaņā ar EKL 30. pantu vai 151. pantu, piemēram, tāpēc, ka grāmatu izdošanas atbalstīšana, grāmatu daudzveidība par regulētām cenām un grāmattirgotāju dažādība ir vispārējās interesēs, lai gan nav empīrisku datu, kas liecinātu, ka tiesību aktos regulēta grāmatu cena ir piemērots līdzeklis nospraustā mērķa sasniegšanai?

3) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzoša:

Vai pirmajā jautājumā minētais valsts tiesiskais regulējums par saistošu grāmatu cenu ir saderīgs ar EKL 3. panta 1. punkta g) apakšpunktu, 10. pantu un 81. pantu, lai gan ar to hronoloģiski un pēc būtības tika turpinātas iepriekšējās grāmattirgotāju līgumiskās saistības par izdevēju noteiktām izdevumu cenām (*Sammelrevers* sistēma 1993) un aizstāta šī līgumiskā sistēma?"

**Par prejudiciālajiem jautājumiem**

14 Ciktāl pamata prāva attiecas uz *LIBRO* grāmatu importu no citas dalībvalsts, Tiesas atbildēm būtu jābūt vērstām uz jautājumu, vai ar EK līguma noteikumiem par tirdzniecību Kopienā netiek pieļauti *BPrBG* noteikumi par grāmatu vācu valodā importēšanu no citas dalībvalsts.

*Par pirmo jautājumu*

15 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai EKL 28. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums kā *BPrBG* 3. panta 2., 3. un 5. punktā minētais par importēto grāmatu cenām.

16 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai ikviens dalībvalsts tiesiskais regulējums attiecībā uz tirdzniecību, kas var tieši vai netieši, faktiski vai iespējami traucēt Kopienas iekšējo tirdzniecību, ir jāuzskata par pasākumu ar kvantitatīviem ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību un līdz ar to tas ir aizliegts ar EKL 28. pantu (skat. jo īpaši 1974. gada 11. jūlija spriedumu lietā 8/74 *Dassonville*, *Recueil*, 837. lpp., 5. punkts).

17 Turpretī valsts normu, kas ierobežo vai aizliedz konkrētus tirdzniecības veidus, piemērošana precēm no citām dalībvalstīm nav uzskatāma par tādu, kas tieši vai netieši, faktiski vai iespējami rada šķēršļus tirdzniecībai, ja vien šīs normas attiecas uz visiem iesaistītajiem uzņēmējiem, kuri darbojas valsts teritorijā, un ja tās gan juridiski, gan faktiski vienādi skar valsts preču un citu dalībvalstu izcelsmes preču tirdzniecību. Faktiski, ja minētie nosacījumi ir izpildīti, šāda tiesiskā regulējuma piemērošana citu dalībvalstu izcelsmes ražojumu, kas atbilst attiecīgo valstu noteiktajām prasībām, tirdzniecībai nav uzskatāma par tādu, kas liedz citu dalībvalstu izcelsmes ražojumiem pieeju tirgum vai traucē šo pieeju vairāk nekā vietējiem ražojumiem (skat. 1993. gada 24. novembra spriedumu apvienotajās lietās C-267/91 un C-268/91 *Keck* un *Mithouard*, *Recueil*, I-6097. lpp., 16. un 17. punkts, kā arī 2009. gada 10. februāra spriedumu lietā C-110/05 Komisija/Itālija, Krājums, I-519. lpp., 36. punkts).

18 *Fachverband*, Austrijas un Vācijas, kā arī Francijas valdību skatījumā ar attiecīgo tiesisko regulējumu pamata lietā principā ir ieviesti īpaši tirdzniecības noteikumi, kurus piemēro gan valstī izdotām, gan importētām grāmatām un ar kuriem netiek noteikta

mazāk labvēlīga attieksme pret pēdējām minētajām, jo ar to esot paredzēts pienākums noteikt mazumtirdzniecības cenu visām grāmatām vācu valodā neatkarīgi no to izcelsmes.

19 Šo argumentu nevar atbalstīt. Faktiski prejudiciālais jautājums neattiecas uz *BPrBG* 3. panta 1. punktu, kas ir par izdevēju un importētāju pienākumu noteikt mazumtirdzniecības cenu attiecīgi valsts izcelsmes un importētajām grāmatām, bet gan uz šī panta 2. un 3. punktu, kas ir tikai par importētajām grāmatām.

20 Lai gan tāds kā *BPrBG* 3. pantā ietvertais valsts tiesiskais regulējums par grāmatu cenām neattiecas uz šo preču iezīmēm, bet gan tikai uz to tirdzniecības nosacījumiem, ir jāuzskata, ka šie noteikumi attiecas uz tirdzniecības nosacījumiem iepriekš minētā sprieduma apvienotajās lietās *Keck* un *Mithouard* izpratnē. Kā izriet no šī sprieduma, šādi tirdzniecības nosacījumi var neietilpt EKL 28. pantā paredzētā aizlieguma piemērošanas jomā tikai tad, ja tie atbilst šī sprieduma 17. punktā minētajiem nosacījumiem.

21 Šajā sakarā ir jākonstatē, ka minētā 3. panta 2. punkts — kā to arī minējusi Komisija un EBTA uzraudzības iestāde — Austrijas grāmatu vācu valodā importētājiem aizliedzot noteikt zemāku cenu nekā tā mazumtirdzniecības cena, kas noteikta vai kuru izdošanas valstij ieteicis izdevējs, atskaitot PVN, paredz mazāk labvēlīgu attieksmi pret importētajām grāmatām, jo tas Austrijas importētājus, kā arī ārvalstu izdevējus kavē noteikt minimālo mazumtirdzniecības cenu atbilstoši importam tirgum, turpretī Austrijas izdevēji šādi savām precēm paši savas valsts tirgum var brīvi noteikt minimālās cenas.

22 Līdz ar to par pasākumiem ar importa kvantitatīvajiem ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību EKL 28. panta izpratnē ir uzskatāmi dalībvalsts pasākumi, kas noteikti

grāmatu importam, kuru mērķis ir vai kuru rezultātā rodas nelabvēlīgāka attieksme pret precēm no citām dalībvalstīm (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Leclerc* un *Thouars Distribution*, 23. punkts).

23 Tiesas sēdes laikā Vācijas valdība pauda nostāju, ka jebkādiem apsvērumiem par Austrijas tiesiskā regulējuma ierobežojošo ietekmi nav nekāda pamata, jo Vācijas izcelsmes grāmatu imports Austrijā faktiski ir lielākā Austrijas tirgus daļa un ka Austrijas tirgu grāmatām vācu valodā atsevišķi nevar vērtēt. Faktiski esot viens tirgus, kurā neesot konkurences starp abās dalībvalstīs pārdotajiem dažādajiem tās pašas grāmatas izdevumiem, jo cenu starpība mazumtirdzniecībā esot ārkārtīgi maza.

24 Šo, kaut arī neapstrīdēto informāciju nevar ņemt vērā. Faktiski, pat pieņemot, ka it īpaši Vācijā esošās grāmatu vācu valodā izdevniecības nelabvēlīgi neietekmē Austrijas tiesiskais regulējums par importēto grāmatu cenām, saskaņā ar kuru ir ļauts īstenot kontroli pār prasītajām cenām Austrijas tirgū un nodrošināt, lai šīs cenas nav mazākas nekā izdošanas valstī prasītās cenas, šādi apsvērumi nav pamats, lai noliegtu, ka tāda kā pamata lietā esošā tiesiskā regulējuma rezultātā tiek ierobežota to Austrijas importētāju konkurētspēja, kuri atšķirībā no Austrijas izdevējiem, kas ir tieši to konkurenti, nevar brīvi darboties tirgū.

25 *Fachverband* un Austrijas valdība arī norāda, ka katrā ziņā mazumtirdzniecības cenu noteikšanas brīvību nodrošina tas, ka importētājs saskaņā ar *BPrBG* 3. panta 3. punktu var prasīt zemāku cenu nekā ārvalstu izdevēja noteiktā cena, ja šāds samazinājums atbilst importētāja gūstamajai tirdzniecības priekšrocībai un mazumtirgotājs saskaņā ar *BPrBG* 5. pantu var nodrošināt 5 % atlaidi no šī likuma 3. panta 1. punktā noteiktās cenas.

26 *LIBRO* savukārt uzskata, ka importētāji, veicot iepirkumu, nevar aprēķināt gūstamo priekšrocību un atlaidi saskaņā ar *BPrBG* 3. panta 3. punktu, jo grāmatu cenas nevar zināt pirms to laišanas apgrozībā tāpēc — kā to arī norādījusi ģenerāladvokāte —, ka cenas, par kādām mazumtirgotāji iepērk grāmatas no vācu izdevējiem, principā ir komercnoslēpums.

27 Šajā sakarā ir jāsecina, ka šajā punktā paredzēto atlaides iespēju — kā to uzsver arī Austrijas valdība — nevar uzskatīt par kompensācijas veidu, kas importētājam ļauj nodot tālāk visas eksportētājvalstī gūtās priekšrocības atbilstoši savai cenu politikai attiecībā uz mazumtirdzniecības cenām. Tāds importētājs kā *LIBRO*, kurš grāmatas iepērk lielā vairumā, neatkarīgi no šī noteikuma par atlaidi brīvi nevar visām importētajām grāmatām noteikt zemākas cenas par izdošanas valstī noteiktajām. Atlaidi viņš var piemērot tikai grāmatām, kuras viņš ir iegādājies par izdevīgāku cenu.

28 Tāpat no mazumtirgotāja iespējas piemērot 5 % atlaidi no *BPrBG* 5. panta 1. punktā izdevēju un importētāju noteiktās cenas, kas ir spēkā gan attiecībā uz Austrijā izdotu, gan arī importētu grāmatu tirdzniecību, nevar atvasināt to, ka saskaņā ar *BPrBG* jebkurš uzņēmums visās tirdzniecības stadijās brīvi var noteikt cenu Austrijā importētām grāmatām vācu valodā, jo šo iespēju var izmantot tikai pārdošanas gala patērētājam brīdī un saskaņā ar *BPrBG* 5. panta 2. punktu šādu atlaidi nevar reklamēt. Paziņotā cena tātad ir atbilstoši *BPrBG* 3. pantā noteiktā cena.

29 Šajos apstākļos uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka tāds kā pamata lietā minētais tiesiskais regulējums, ar kuru importētājiem tiek liegts grāmatām vācu valodā noteikt zemāku

cenu nekā izdevēja noteiktā vai ieteiktā mazumtirdzniecības cena izdošanas valstī, ir pasākums ar kvantitatīviem ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību EKL 28. panta nozīmē.

*Par otro jautājumu*

30 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai apstiprinošas atbildes uz pirmo jautājumu gadījumā tāds kā *BPrBG* 3. panta 2., 3. un 5. punktā ietvertais valsts tiesiskais regulējums par importēto grāmatu cenu, kura mērķis šī likuma 1. panta izpratnē ir "regulēt [grāmatu] cenu, ņemot vērā grāmatu kā kultūras preču nozīmi, to, ka patērētāju interesēs ir atbilstošas grāmatu cenas, un grāmatu tirdzniecības ekonomiskos apstākļus", ir pamatots saskaņā ar EKL 30. un 151. pantu.

31 Austrijas valdība uzskata, ka šāda minimālās cenas importētajām grāmatām vācu valodā regulējuma neesamības gadījumā būtu vērojams cenu samazinājums plašai publikai domātām grāmatām, kas radītu šāda veida izdevumu tirdzniecības rezultātā gūtās peļņas daļas zaudējumus. Šādu zaudējumu dēļ nevarētu finansēt satura ziņā vērā ņemamu, bet no ekonomiskā viedokļa neizdevīgu izdevumu izdošanu un tirdzniecību, un no tirgus tiktu izstumti mazie izdevēji, kuriem parasti ir liels šādu izdevumu klāsts. Tāpat šis regulējums tādā kā Austrijas tirgū, kurā ir maz grāmatu tirgotāju un ir ievērojams imports no Vācijas, ir samērīgs līdzeklis primāro vispārējo interešu mērķu sasniegšanai.

32 Šajā sakarā vispirms ir jānorāda, ka iesniedzējtiesas minētie mērķi — kā grāmatas kā kultūras preces aizsardzība — nevar būt apsvērums, kas pamatots ar ierobežojošu

pasākumu EKL 30. panta izpratnē (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Leclerc* un *Thouars Distribution*, 30. punkts). Faktiski kultūras daudzveidības aizsardzību vispār nevar uzskatīt par "nacionālu mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātību aizsardzību" EKL 30. panta nozīmē.

33 Turklāt — kā to norādījusi ģenerāladvokāte — nevar pamatoties uz EKL 151. pantu, kas attiecas uz Kopienas darbību kultūras jomā, kā tiesību normu, ar kuru Kopienu tiesībās ir ieviests pamatojums valsts pasākumam, kas var traucēt tirdzniecību Kopienā.

34 Savukārt grāmatas kā kultūras preces aizsardzību var uzskatīt par primāru vispārējo interešu prasību, lai pamatotu preču brīvas aprites ierobežojošus pasākumus, ar nosacījumu, ka šādi pasākumi ir piemēroti paredzētajiem mērķiem un nepārsniedz to, kas vajadzīgs šo mērķu sasniegšanai.

35 Šajā sakarā — kā arī to norādījusi Komisija un EBTA uzraudzības iestāde — grāmatas kā kultūras preces aizsardzības mērķi var sasniegt ar importētāju mazāk ierobežojošiem pasākumiem, piemēram, tam vai ārvalsts izdevējam ļaujot Austrijas tirgum noteikt pārdošanas cenu, ņemot vērā šī tirgus īpatnības.

36 Šajos apstākļos uz otro jautājumu ir jāatbild, ka valsts tiesisku regulējumu, ar kuru grāmatu vācu valodā importētājiem ir liegts noteikt zemāku mazumtirdzniecības cenu nekā to izdošanas valstī ir noteicis vai ieteicis izdevējs, nevar pamatot nedz ar EKL 30. un 151. pantu, nedz arī ar primārām vispārējo interešu prasībām.

37 Ņemot vērā atbildi uz pirmajiem diviem jautājumiem, uz iesniedzējtiesas trešo jautājumu nav jāatbild.

**Par tiesāšanās izdevumiem**

38 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) **tiesiskais regulējums, ar kuru importētājiem tiek liegts grāmatām vācu valodā noteikt zemāku cenu nekā izdevēja noteiktā vai ieteiktā mazumtirdzniecības cena izdošanas valstī, ir pasākums ar kvantitatīviem ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību EKL 28. panta nozīmē;**

2) **valsts tiesisku regulējumu, ar kuru grāmatu vācu valodā importētājiem ir liegts noteikt zemāku mazumtirdzniecības cenu nekā to izdošanas valstī ir noteicis vai ieteicis izdevējs, nevar pamatot nedz ar EKL 30. un 151. pantu, nedz arī ar primārām vispārējo interešu prasībām.**

[Paraksti]